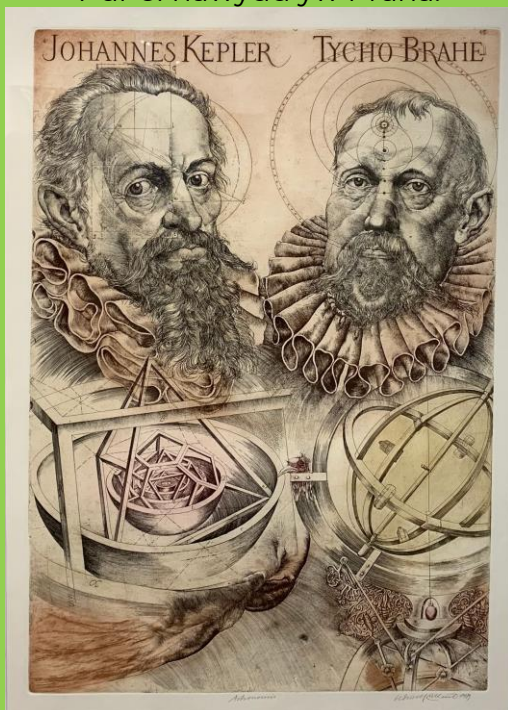

MyndAiDod?
(20240128-20240211)

Awn yn enw'n dwy hunaniaeth - dwy iaith,
Dwy hil, dwy dreftadaeth;
O'n gwiraf bau, ffrindiau ffraeth,
Awn i riniau'r weriniaeth.

Lletygar ar ei oera' - yn yr rhew
Fel yr haul mae'n noddfa;
Dinas wen dan haenen iâ,
Pur ei hawydd yw Praha.

Hyfryd bu'r cornel cyfrin o luniau
Kulhánek, y dewin
Siwr ei law a phiwr ei lin,
Â steil i brocio Stalin.

Chwant bun saif rhwng dyn a Duw - elor cnaf
Galw'r cnawd, daw ernyw
O ddewis strydoedd distryw,
Nwyf *La Ronde* a gafael rhyw.

Heb un os, mae'n *Virtuoso* - dewin
Mochyn Daear eto'n
Chwarae'n cŵl fel ffŵl ar ffo,
Yn ben ar hen biano!

Neges am ryfedd heddwch rhydd awel
Ar ddianc y dryswch:
Coed, a dail dan droed yn drwch,
Daw eli gwir dawelwch.

Seintwar ger caeau arian - cynghanedd
Dysg rhyfedd crud Skřivaň;
Englyn hud byd y boda'n
Hwyllo hynt y gwynt a'i gân.

Tirion wedd y tri yn un - annatod
Byd natur yn gymun;
Da ganllaw gwawr Dy gynllun,
Bore angall deall dyn.

Digrwn, er waetha'i dagrau yw gwiwell
Ar draethell, hydr hithau;
Bodlongar ar ddifa'r ddau
Bo lêdi'n prynu blodau.

Deffro drud y ffrwydradau - anobaith
Sŵn gweniaith y gynau;
Trallod anwybod yn hau
Bwledi lle bu blodau.

Am y drws, mi ei am dro fel cyffur
Â'r awyr yn rho;
Clywi hynt y gwynt o'i go',
Clywi'r deri'n ymdaro.

Ei ras yw sail ei drysor - ei ras aur
Dros aradr a thractor,
A gweddi ei egwyddor:
Cymar Daear Isidor.

Yn barod wyf, un bore da - daw'r awch,
Ymdrochaf i'r hindda!
Â chyffur o blu'r mwyn bla
Yw erwau oer yr eira.

Diawl rhydd fawl i hafaliad - am mai dwl
Modeli gwyrth cread;
Berwch am weld y bwriad,
Golau rhin gwir eglurhad!

Ei gwydd, ei hurtrwydd ei hun - byw i'r oes
Heb reswm na chynllun;
Deall dim sy'n dallu dyn
A chawl y diawl sy'n dilyn.

Hap-bris hirdaith iselder - eu hangen
Yn angof, a'u hwyneb;
Rwyn falch cael cyfarch cofeb
I'r cu na adnabu neb.

Cwr gwledig ger coedwig gudd - bro unig
Rhwing bryniau a dolydd;
Nef, daear a noddfa'r nudd:
Da troedio tir ehedydd.

Awn yn enw'n dwy hunaniaeth - dwy iaith,
Dwy hil, dwy dreftadaeth;
I'n gwiraf bau, ffrindiau ffraeth,
Awn o riniau'r weriniaeth.

(1. Hedfan yn hwylus dros ben 'nol i Praha. 2. Cerdded yn y rhew. 3. Mynd i arddangosfa Oldřich Kulháněk. 4. Mynd i'r theatr i weld "Rej" (neu "La Ronde" yn Ffrangeg, "Reigen" yn yr Almaeneg) o waith Arthur Schnitzler, drama a frwydychodd bobl parchus Fiena ar ddechrau' ganrif ddiwethaf. 5. Arddangosfa Michael Rittsteiner; enw'r darlun yw "Virtuoso". 6. Cyraedd Skřivaň; nefoedd. 7. Mynd am dro a boda'n galw uwch fy mhen. 8. Rhedeg cyn cwrdd, a'r tri yn dod i'm cwrdd! 9. Gwranddo ar Miley Cyrus yn canu "Flowers" cyn mynd i redeg! 10. Meddwl am Iwcrain; y linell olaf o'r benill cynt. 11. Mynd am wâc yn y gwynt, a chlywed "deri'n ymdaraw" reitiwala!! 12. Rhedeg heibio i gerflun o Isidor, nawddsant amaethwyr. 13. Eira neithiwr! 14. Mynd i redeg i Všetaty. 15/16. Rhedeg na strom. 17. Skřivaň yw'r gair Tsieceg am ehedydd, an enw'r pentref. Mynd/dod adref.)

AnimalFarm

(20240124)

Ar fyrder bo rhaid derbyn yn nefyn
Anifail a blodyn
Mai nid cymar Daear Dyn:
'Wir, fe'i elwir yn elyn.

(Ail-ddarllen "Animal Farm" gan Orwell ar ôl gwyllo'r ffilm wych "Mr Jones", am Gareth Jones o'r Bari yn mynd i'r Wcrain yn y 1930au a phrofi erchyllter yr "holodomor", sef y newyn a achoswyd gan Stalin er mwyn cynnal economi Rwsia. Yn "Animal Farm", mae breuddwyd yr hen fochyn, "Old Major", yn amlygu iddo mai'r ffordd i wella bywyd i bawb yw cael gwared â Dyn.)

YGY

(20240122)

Natur menter rhamantus i fyddau
Cyfoedion, cof melus
Tarian a llwyfan a llys:
Naws archif acen serchus.

(Cael ebost wrth hen ffrind ysgol.)

GolauArall

(20240121)

Nos gwiw a'i liw dros y wlad - lliw y sarn,
Llusernau gwareiddiad;
A lliw sêr, lloer yw'm lleshad;
Lliw lau, tai'r cwm a'r lleuad.

(Yn GG yr wythnos diwethaf, wedi rhewi'n galed, ac awyr y nos yn fendigedig.)

Cinio
(20240117)

Ynysig, cynig hynod - geiriau mil,
Grym heulog gyfarfod;
Huw a Dei a Ger yn dod
I Drehwfa i drafod!

(Cinio ar yr ynys gyda D, G a H.)

Gweld
(20240115)

Doethur difyr a dyfa i fyw'n gall,
Heb wall, i bawb wella;
Rhinwedd oes yw siwrnai dda
A rhosyn pur sy'n para.

UnBore
(20240115)

Codi ar fore cydair - rhyfeddod
Cawod newid cywair;
Yn gynar gwyn ar y gwair
Arian gysur o gesair.

(Rhewi neithiwr, a ffluwchad o gesair dros y lle.)

MynyddTân
(2024013)

Byw dwrwr berw beirian - côl ystod
Peiroclastig igian;
Pwysedd wylofedd lafa'n
Hyrddio'i reg drwy'r gareg wan.

SesiwnPosterï
(20240112)

I greu y naws o gaws a gwin - casglwyd
A magwyd chwim egin
Ac ystyriwyd gwe STOR-i'n
Ehangu i ranu'r rin.

(Mynd i gynhadledd STOR-i yng Nghaerhirfryn.)

Tybed?
(20240106)

Israddol ein seryddiaeth - gwyddon, ffydd,
Nudd ein hathroniaeth;
Mae mwy, *Amŵamŵa*,
I'r sylw na welwn, wa!

(Gwranddo ar gân Angel Hotel, a darllen am *Amŵamŵa*.)

CwmTawe
(20240105)

Ym miri henfro miaren - daw eli
Ar dyle eithinen,
A choflaid enaid y De'n
Y dŵr ar lethrau'r Daren.

(“Rhedeg” i ben mynydd.)

LlynYFan
(20240104)

Anwyl le i'm golchi'n lân - tir uwch trecs
Y Twrch Trwyth yn clebran
A chwarae dwrach arian
Tonog ael y Tawe'n gân.

(Mewn gair, nefoedd.)

Glaw
(20240203)

Calenig anelwig nen - glawiog lyw
Dilyw'r troi tudalen;
Fe anwylaf y niwlen,
Fy nh'wysog a'i lwydog len.

(Arllwys y glaw o hyd.)

TirNewydd
(20240102)

Dilyn llwybrau ei herwau âr - cyffro
Rhodio’ng nghanu’r adar;
Mwynhau ei chaeau a châr,
Bywhau pau dauddeg pedwar.

2024
(20240101)

Gwanhau mae ffaglau’r ffuglen - naws olaf
Noswyllo try’n fore’n
Awr; gerllaw, agorir llen,
Datguddir eli’r heulwen.

(Rialtwch neithiwr wedi dod i ben, ond y bore ‘ma yn wych i’w weld.)